

Delebarnets Vilkaars vision, vaerdier og maerkesager

Visionen i Delebarnets Vilkaar er at styrke trivslen for baade boern, foeraeldre, bedstefoeraeldre og andre naere relationer i situationer med skilsmisse og familiesager. Vi er aktivt dedikerede til, at vores arbejde retter sig mod at skabe de mest hensigtsmaessige vilkaar for deleboern og at paavirke det politiske arbejde for at sikre dette.

Alle boern skal have ret til ligevaerdig kontakt med begge deres (sunde) foeraeldre. Alt for mange boern mister i dag helt eller delvist kontakten til den ene foeraelder, selvom denne foeraelder er fuldt ud egnet og en meget vigtig rollemodel i barnets liv. Dette boer kun ske i tilfaelde, hvor det er dokumenterbart, at det vil skade barnet ikke at have denne kontakt. Boern har de bedste muligheder for trivsel og sund opvaekst ved at have to sunde foeraeldre som rollemodeller. Sunde foeraeldre defineres som vaerende foeraeldre, hvor der ikke er tungtvejende grunde til at klassificere dem som usunde foeraeldre.

Grunde til at en foeraelder kunne defineres som usund omfatter, men er ikke begraenset til, fx:

- Dokumenterbar grov voldelig adfaerd - psykisk som fysisk - fx voldsdomme eller lignende.
- Dokumenterbart misbrug af stoffer eller alkohol.
- Dokumenterbar psykisk sygdom, der kan hindre barnets trivsel.
- Dokumenterbar fysisk sygdom, der kan hindre foeraelderens muligheder for at drage omsorg for barnet.

Boern har ret til at vaere sammen med begge foeraeldre - ogsaa efter skilsmisse eller samlivsophaer.

Det er systemets opgave at sorge for at støtte foeraeldre, hjælpe med samarbejdet og kortlaegge svære foelelser, saa de kan blive bearbejdet og lagt bag sig. Boern har ret til at vaere en del af begge deres foeraeldres liv - ogsaa naer foeraeldrenes samliv ophaerer.

De nuvaerende begreber i foeraeldreansvarsloven, saasom "bopaelsfoeraelder", "samvaersfoeraelder" og "barnets bopaelsadresse", understoetter ikke tilstraekkeligt barnets grundlaeggende ret til adgang til begge foeraeldre. Ifølge §17 i foeraeldreansvarsloven kan der traeffes afgoerelse om barnets bopael, hvis foeraeldre med faelles foeraeldremyndighed er uenige om dette. Desuden kan den foeraelder, som barnet ikke har bopael hos, ifølge foeraeldreansvarslovens §19, stk. 3, anmode om samvaer.

I praksis skaber denne lovgivning et miljo, hvor foeraeldre konkurrerer om at blive bopaelsfoeraelder, da det er denne foeraelder, der har al samvaer og skoleferier, og som tildeler samvaer og skoleferier til samvaersfoeraelderen. Dette kan komplicere barnets ret til adgang til begge foeraeldre og medvirker til at skabe svære vilkaar for et velfungerende samarbejde til støtte for barnet.

Derfor arbejder vi for en aendring, der bedre sikrer boerns ret til et fortsat forhold til begge deres foeraeldre og skaber bedre samarbejdsvilkaar for barnets foeraeldre.

Det familieretslige system boer med alle midler soege at fa foeraeldre til at samarbejde og undga at forblive i tvister eller konflikter. Dette opnaas bedst ved at fjerne saa mange "konfliktmuligheder" som muligt - herunder ulige fordeling af rettigheder.

Delebarnets Vilkår slogan er: "Alle børn og forældre er i udgangspunktet ligeværdige. Jo mindre, der er at være uenige om, jo mindre uenighed skabes der."

Retssikkerheden skal sikres i familieretslige sager.

I Delebarnets Vilkår insisterer vi på, at der skal rettes op på den nuværende mangel på retssikkerhed i det danske familieretslige system. Det er vores overbevisning, at den nuværende retspraksis inden for familieretten i mange tilfælde mangler retssikkerhed, hvilket fører til stor frustration og potentielt skade på både børn og familier. Her er nogle eksempler:

Flytningsvarsler for barnet: Loven foreskriver en 6-ugers varselsfrist for flytning med barnet. Men når en forælder overskrider denne frist, er der ingen konsekvenser eller sanktionsmuligheder. Det fører til, at mange ikke overholder fristen, hvilket skaber unødvendig frustration og potentielt skader både børn og forældre.

Belønningssystem for anklager: I det nuværende system kan anklager om vold, misbrug, incest osv. bruges som et middel til at holde barnet delvist eller helt væk fra den anklagede forælder, mens myndighederne undersøger anklagerne. Disse undersøgelser kan tage en uforholdsmæssig lang tid, og i denne periode risikerer barnet at miste værdifuld kontakt med forælderen, hvilket på sigt kan påvirke barnets tilknytningmønster. Vi mener, at falske anklager bør mødes med strenge konsekvenser for at forhindre misbrug af systemet, mens legitime anklager selvfølgelig skal tages alvorligt.

Behandling af strafbare forhold: Anklager om vold og andre strafbare forhold bør behandles i overensstemmelse med de almindelige principper i straffeloven. Hvis der oprettes en straffesag i forbindelse med en familiesag, bør der indføres en effektiv og hurtig fasttrack-ordning (for eksempel en behandling inden for 14 dage), der afgør, om den anklagede skal dømmes for et forhold. Hvis den anklagede ikke kan dømmes, bør det ikke have indflydelse på vurderingen i den familieretslige sag.

Når en forælder tilbageholder den anden forælder fra barnet uden saglig grund, mister barnet ekstremt værdifuld tilknytning. Barnet skal sikres, at selvom en forælder har forsøgt på dette, har det stadig mulighed for at være sammen med begge forældre ligeværdigt, da dette kan medvirke til at minimere det tilknytningstab, der evt. måtte være blevet skabt. På denne måde søger vi at styrke retssikkerheden i det familieretslige system til gavn for børnene og hele familien.

Systemet bør symptombehandle, og terapeutisk hjælp bør være obligatorisk.

Det nuværende system skal ændres for at sikre, at symptomer bliver behandlet, og at terapeutisk hjælp gøres obligatorisk. Alt for ofte udnyttes systemets svagheder på baggrund af individuelle følelser, hvilket ikke bør være den afgørende faktor i samværsafgørelser eller -aftaler.

Nutidige forskningsresultater og moderne forståelse af barnets velfærd er enige om, at det mest gunstige for et barns trivsel i en splittet familie er, at forældrene sætter deres egne behov og følelser til side. Men mange forældre har svært ved dette, hvilket kan skyldes en bred vifte af

årsager. Derfor mener vi, at forældre bør få hjælp til at forstå og håndtere deres egne følelser og blive uddannet i, hvad der objektivt set er bedst for deres barn.

Når en forælder ikke deltager i obligatorisk hjælp, må det anses som et tegn på manglende vilje og selvindsigt. Dette bør være en naturlig alarmklokke for systemet. En forælder uden tilstrækkelig selvindsigt vil have vanskeligt ved at anerkende og imødekomme deres barns behov og følelser. Derfor er det afgørende, at vi sikrer, at det nødvendige støttesystem er på plads.

Det juridiske udgangspunkt bør være, at børn har lige meget ret til begge deres forældre.

Når forældre går fra hinanden, er det juridiske udgangspunkt i den nuværende lovgivning, at kun den ene forælder (den forælder, der bliver "bopælsforælder") har fuld ret til barnet, mens den anden forælder (samværsforælderen) "kan anmode" om samvær. I praksis betyder det, at barnet ikke kan få opfyldt sin ret til begge sine forældre, hvis bopælsforælderen modarbejder anmodningen om samvær. Dette er igen et centralt punkt, som skaber konfliktmuligheder, og derfor mener Delebarnets Vilkår, at det juridiske udgangspunkt bør være, at hverken den ene eller den anden forælder har mere ret til børnene end den anden. Således sikres barnets ret til begge forældre bedst muligt, og vil samtidig nedtone konflikter.

Det betyder dog ikke, at Delebarnets Vilkår synes, at alle børn skal være i 7/7-ordninger, da dette vil afhænge af den enkelte sag, men vi mener, at endelige afgørelser om samvær først må træffes efter grundige undersøgelser af forholdene hos forældrene, miljø, relationer osv., og at modarbejdelse af lige samvær i de situationer, hvor begge forældre er egnede, skal tælle ned i den samlede vurdering. Delebarnets Vilkår mener derfor, at der ikke bør være en bopæls- og/eller en samværsforælder.

Kontakten til hele barnets familie skal sikres - herunder bedsteforældre.

I dag er det uden de større udfordringer muligt, at en forælder helt eller delvist kan afskære barnet fra mange positive relationer. Delebarnets Vilkår mener, at systemet bør sikre, at der skabes kontakt til hele barnets familie, såfremt familiemedlemmerne har kompetencerne og ressourcerne til at bidrage positivt til barnets liv, opvækst og trivsel. Forældre, der modarbejder kontakten til barnets familie og sunde relationer, skal kunne sanktioneres, således at det ikke er grundet en forældres negative følelser eller manglende selverkendelse, at barnet afskæres fra værdifulde relationer. I praksis bør der for eksempel indføres vidneforklaringer i sager, som skal hjælpe til den samlede vurdering. I dag bruges der som udgangspunkt ikke vidner i familiesager. I praksis kan det foregå ved, at afgørelser i familieretslige sager inkluderer samvær med resten af barnets familie - fx bedsteforældre. For eksempel hver 14. dag for de mindre børn og 1 gang pr. måned med de større børn. Dette både som fysisk samvær og evt. i en kombination med videoopkald.

Børn og forældre skal have ligeværdige økonomiske muligheder for at skabe de bedste rammer for børnene. Skæv økonomisk fordeling af offentlige midler må ikke skabe muligheder for konflikter.

Økonomi er et centralt konfliktpunkt, som kan skabe splid mellem forældre i den nuværende lovgivning, da adgangen til økonomiske midler og fordele er differentieret mellem forældrene. Delebarnets Vilkår mener, at al økonomi bør følge barnet, således at forældrenes egne interesser tilsidesættes. På den måde sikres det, at forældrene har samme økonomiske muligheder for at bidrage positivt til barnets liv.

I den nuværende lovgivning er det fx kun bopælsforælderen, der har mulighed for boligsikring - også selvom barnet er lige meget hos begge forældre. Der ligger også et økonomisk incitament for bopælsforælderen til ikke at overgå fra fx en 9/5-ordning til 8/6 eller 7/7, idet børne- og ungeydelsen kun deles ved de to sidstnævnte samværsordninger. Ligesom børnebidrag fra samværsforælderen til bopælsforælderen kan fratage ved 8/6 eller 7/7, hvilket igen giver incitament for ikke at ville indgå aftale om disse samværsordninger fra bopælsforælders side, men i stedet holde fast i 9/5 eller mindre.

Delebarnets Vilkår mener, at penge aldrig må være styrende for hvilken samværsordning der vælges. Enten bør alle økonomiske midler relateret til barnet deles ligeligt efter samværsordningen (fx at børne- og ungeydelsen deles i 14 rater og fordeles med 9 rater til den ene forælder og 5 rater til den anden forælder ved en 9/5-ordning og så fremdeles). Begge forældre skal selvfølgelig have mulighed for boligsikring. Børnebidrag fra den ene til den anden forælder skal bero på en konkret vurdering af forældrenes respektive indkomster. Hvis en bopælsforælder tjener langt mere end en samværsforælder, bør der ikke skulle betales børnebidrag. Omvendt skal en samværsforælder, der tjener meget mere end en bopælsforælder, betale bidrag fastsat efter indkomsten. Det handler om ligestilling og lige muligheder for børn og forældre for at sikre den bedst mulige opvækst.

Fasttrackordninger skal indføres i forbindelse med familiesager

Delebarnets Vilkår anbefaler implementeringen af "fast-track" ordninger i forbindelse med samværsager.

Langvarige konflikter intensiveres ofte, når de trækkes i langdrag. Det nuværende system har mange eksempler på sager, der trækkes ud over flere år, og i nogle tilfælde endda årtier, hvilket er til stor skade for børnene. Med udgangspunkt i vores værdier skal det være muligt at etablere "fast-track" ordninger, så højkonflikt-skilsmisssager kan behandles inden for en måned, hvorefter en endelig afgørelse fra domstolene vil blive truffet.

I løbet af denne måned skal forældrenes kompetencer undersøges, vidner skal afhøres, økonomiske forhold skal afdækkes, og forældrene skal modtage terapeutisk hjælp til konflikthåndtering. Dette vil sikre, at konflikter ikke eskalerer, og at samfundet kan spare betydelige ressourcer ved at undgå langvarige retssager.